

Regeringskansliet
Miljö- och energidepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

Energimarknadsinspektionens rapport Samhällsekonomiska analyser vid investeringar i stamnätet för el

(dnr M2018/01132/Ee)

Länstyrelsen i Västra Götalands län yttrar sig över Energimarknadsinspektionens rapport *Samhällsekonomiska analyser vid investeringar i stamnätet för el*, Ei R2018:06.

Sammanfattning och övergripande synpunkter

Länstyrelsen i Västra Götalands län välkomnar ambitionen om att systematiskt arbeta med samhällsekonomiska analyser i samband med vid investeringar i stamnätet för el.

Länstyrelsen anser dock att samhällsekonomiska analyser måste sättas i ett sammanhang, där målet och begränsningarna med analysen synliggörs. Val av indata är helt avgörande för utfallet av analyserna. Ska analysen bidra med kunskap om värdet för hela samhället krävs ett större helhetsperspektiv än elområdet.

I rapporten föreslås samråd med länstyrelsen avseende de samhällsekonomiska analyserna, utöver samråd om nätkoncession och betydande miljöpåverkan. Länstyrelsen besitter inte särskild kunskap om samhällsekonomiska kalkyler. Analysen kan bifogas de samråd som redan sker idag för kännedom.

Synpunkter på rapportens förslag

Den samhällsekonomiska analysen föreslås komplettera de företagsekonomiska kalkyler som görs idag som ett bredare underlag för investeringar. Förslaget till de samhällsekonomiska kalkylerna omfattar dock endast direkta kopplingar till elmarknaden, detta gäller även de politiska mål som ska ingå i bedömningen.

Med erfarenhet från transportinvesteringar ser Länstyrelsen en risk att en för snäv samhällsekonomisk kalkyl inte avspelar värdet för samhället utan värdet för den egna sfären. Denna typ av samhällsekonomiska kalkyler gör störst nytta i jämförelse mellan olika objekt inom det egna området och avspeglar inte nödvändigtvis värdet för samhället. Transportinfrastruktursatsningar utgår ifrån de transportpolitiska målen om högre effektivitet, men missar målen om en nödvändig omställning till mer hållbara transporter och även regionalekonomiska effekter kopplat till annan samhällsutveckling. Vägtrafikanter värderas högre än kollektivtrafikresenärer i den samhällsekonomiska kalkylen osv.

Länsstyrelsen saknar därför en bedömning av vilka effekter som kan uppstå med en alltför snäv bedömning om samhällsekonomin och vad syftet med bedömningarna huvudsakligen är. Gäller det att jämföra olika objekt eller redovisa nyttan för samhället utifrån elmarknadens förutsättningar eller samhället som helhet. Detta är särskilt viktigt avseende en god regional utveckling i alla delar av landet och inför det systemskifte vi står inför med mål om en fossiloberoende nära framtid.

I kalkylerna lyfts utsläpp in som en faktor vid byggnation av nätet, men inte som en faktor kopplat till stamnätets möjlighet att bidra till utsläppsminskningar genom en omställning till ett fossiloberoende i andra delar av samhället. De samhällsekonomiska bedömningarna bör värdera stamnätets del av helheten till en omställning till ett fossiloberoende Sverige.

I rapporten lyfts andra länders arbete fram. Bland annat i Nederländerna krävs samverkan med andra statliga aktörer avseende samplanering av infrastruktur, för att minimera påverkan och att dra nytta av varann. Länsstyrelsen välkomnar ambitionen i rapporten om att se om det är möjligt att jobba på detta sätt i Sverige. Samordningsvinster bör också värderas in i den samhällsekonomiska kalkylen.

I rapporten föreslås att den specifika samhällsekonomiska lönsamhetsbedömningen ska tas fram efter samråd. Samrådet innebär att Svenska kraftnät samordnar sig med berörda marknadsaktörer och berörda intressenter som markägare, kommuner och länsstyrelser för att tillsammans räkna på nyttor och kostnader förenat med ett projekt, samt för att utvärdera alternativ till konventionella investeringar i luft- och markkabel.

Länsstyrelsen besitter inte särskild kunskap om samhällsekonomiska kalkyler. Länsstyrelsen föreslår att eventuella frågor lyfts i de samråd som redan genomförs avseende bedömning av betydande miljöpåverkan och ärenden kring nätkoncession. Särskilt samråd om specifika samhällsekonomiska lönsamhetsbedömningen med länsstyrelsen bedöms inte nödvändigt.

Detta yttrande har beslutats av länsöverdirektören Lisbeth Schultze, efter föredragning av handläggare för regional planering Johanna Stenberg. I den slutliga handläggningen har även funktionschef Andreas Lidholm deltagit.

Lisbeth Schultze

Johanna Stenberg

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia

anna.m.carlsson@regeringskansliet.se